Het interieur van de Utrechtse Domkerk. Vernieuwing in het interbellum.

Theo Kralt

Afdeling

Utrecht

Categorie

Uitgeverij

Uitgiftedatum

ISBN

Bestelinfo

Eigen website

Kunst, architectuur, muziek

Uitgeverij Matrijs

30 september 2026

978-90-5345-622-4

Uitgeverij Matrijs en Domshop Domkerk Utrecht

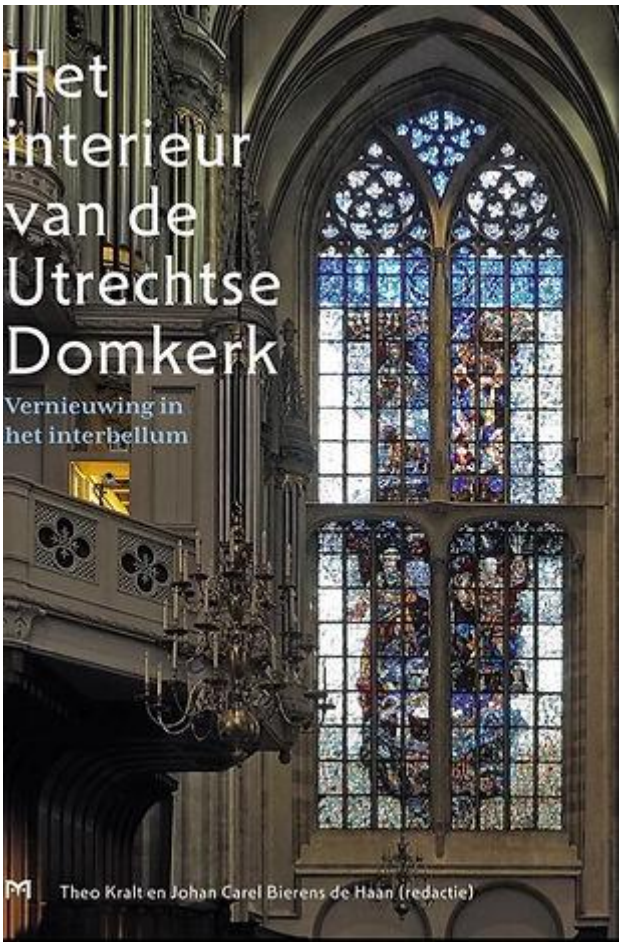
https://theokralt.nl/

Zeker bereid om een lezing te geven

Contact

Auteurslijst

info@theokralt.com

Achterflap

De eerste steen van de huidige gotische Domkerk, die een romaanse voorganger verving, werd in 1254 gelegd. Wie vandaag de dag de Domkerk binnenstapt, wordt echter omgeven door sierlijk hotsnijwerk, elegante organische vormen en de kleurenpracht van het licht dat door de nieuwe gebrandschilderde ramen naar binnen valt. Dit interieur kwam circa honderd jaar geleden tot stand, nadat rond de Eerste Wereldoorlog duidelijk was geworden dat grondig herstel nodig was. Nog vòòr het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog werden de restauratie van het interieur en de herinrichting afgerond.

Meubelmaker Willem Penaat werd gevraagd een nieuw interieur en bankenplan te ontwerpen. Daarbij werkte hij samen met de beeldhouwers Anton Fortuin en Ludwig Oswald Wenckebach, die het beeldhouwwerk voor hun rekening namen. De Domkerk werd in deze periode ook opnieuw voorzien van gebrandschilderde ramen door de Amsterdamse hoogleraar Richard Nicolaüs Roland Holst. In de periode van 1926 tot 1936 ontwierp hij in totaal vijf ramen voor de Domkerk, die het interieur nog altijd kleuren.

Het interieur van de Utrechtse Domkerk toont de vernieuwing van de aankleding, meubilering en kunstwerken van de Domkerk tijdens het interbellum en belicht de achtergronden daarvan. Aan de hand van recent bronnenonderzoek, brieven en beeldmateriaal wordt een volledig overzicht geschetst van het nieuwe leven dat de Domkerk een eeuw geleden kreeg ingeblazen.

Meer informatie over dit boek vind op je op de website van Theo Kralt. En een recensie bij de publicatie is te vinden in een artikel van 'Utrecht.Nieuws'.

Theo Kralt (Rijnsburg, 1959) is OvdP-lid in de afdeling Utrecht en pro-gewestpresident van het gewest Oost-Nederland. Hij studeerde juridische bestuurswetenschappen, economie en internationale betrekkingen. Naast zijn werk voor de rijksoverheid en maatschappelijke organisaties publiceerde hij onder andere over het landhuis Wielbergen en de familie Brantsen, Utrechtse binnenstadskerken en de Domkerk en de schilder Jean Baptiste Discart (Modena, 1855 - Parijs, 1940).

In PrincEzine van februari 2023 verscheen een interview met Theo Kralt naar aanleiding van zijn benoeming als Gewestpresident van het Gewest Oost-Nederland. En in februari 2026 een interview over zijn afscheid als Gewestpresident.

Van dezelfde auteur verscheen eerder P*rinsengracht 849 Amsterdam (1701-2021): huis, interieur en tuin. Een huis dat leeft door zijn historie, bewoners en relaties*
(Stichting Heijmeijer van Heemstede, Amsterdam, sept. 2021) en *Jean Baptiste Discart; Oriëntalistische schilderijen en Nederlandse portretten* (Uitgeverij Van Gruting, Utrecht, juli 2019) en een Engelse editie *Jean Baptiste Discart; Orientalist paintings and Dutch portraits* (Uitgeverij Van Gruting, Utrecht, sept. 2020). Hier een synthese van beide boeken.

Prinsengracht 849 Amsterdam (1701-2021): huis, interieur en tuin. Een huis dat leeft door zijn historie, bewoners en relaties

Het huis aan de Prinsengracht 849 te Amsterdam werd gebouwd in 1701. Na een lange geschiedenis kwam het huis in 1991 in het bezit van Dorothy Beynes-Heijmeijer van Heemstede, uit de nalatenschap van haar familie. Zij besloot het huis in oude staat te laten terugbrengen. De restauratie van het huis kwam in 1997 gereed. Vervolgens werd het huis geschilderd, gestoffeerd en opnieuw ingericht. Na de afbraak van een op de voormalige binnenplaats gebouwde productieruimte werd hier de tuin opnieuw aangelegd. De inrichting van het huis kende een aantal topstukken zoals schilderijen van d'Hondecoeter en Jan Sluijters ('s-Hertogenbosch, 1881 - Amsterdam, 1957) en een aantal fraaie meubelen zoals een bijzonder kunstkabinet met Italiaanse voorstellingen uit de 17e eeuw, dat onderdeel uitmaakte van de inrichting van de buitenplaats Heemstede bij Houten. In het bijzonder het ensemble, met zijn gedetailleerde invulling, is waardevol om voor de toekomst vastgelegd te worden. Het boek besteedt verder aandacht aan de bewoners van het huis en het waardevolle werk van de laatste bewoner voor de Amsterdamse binnenstad.

Jan Sluijters, portret van Dorothea Heijmeijer van Heemstede - Hemelrijk, 1938

Jean Baptiste Discart (Modena, 1855 – Paris, 1940)

De Oostenrijks-Franse schilder Discart werd in 1855 geboren in Modena dat toen – totdat het in 1861 overging naar het Verenigd Koninkrijk Italië – tot Oostenrijk behoorde. Hij ontving zijn opleiding aan de Akademie für bildenden Künste in Wenen en woonde vervolgens in Parijs, Tanger, Parijs, Brussel, Den Haag en Parijs. Hij maakte vele reizen. Waarschijnlijk is hij mede door zijn kosmopolitische leven zo onbekend gebleven. In Tanger, Marokko en in Parijs vervaardigde hij oriëntalistische schilderijen die tot de beste werken van de Oostenrijkse oriëntalistische school worden gerekend.

De schilder Discart heeft vanaf het eind van de negentiende eeuw tot 1930 contact onderhouden met vooraanstaande Nederlandse families. Zijn eerste portretten maakte hij van leden van de familie Brantsen in Den Haag, Zypendaal bij Arnhem en in Rhederoord, De Steeg. In 1929 maakte hij pastels van Aurelia Elisabeth gravin van Lynden – gravin van Limburg Stirum (1875-1949) en van haar man Jan Maurits Dideric graaf van Lynden (1864-1930). Discart had hen al eerder geschilderd in 1903 en 1905 en hun zoon in 1917. In het nieuwe boek konden herontdekte portretten worden opgenomen van o.a. Jacoba Beatrice Elisabeth Stokhuyzen (1930-2015) en het jeugdportret van Charlotte Dorothée barones van Pallandt (1898-1997), de latere beeldhouwster.

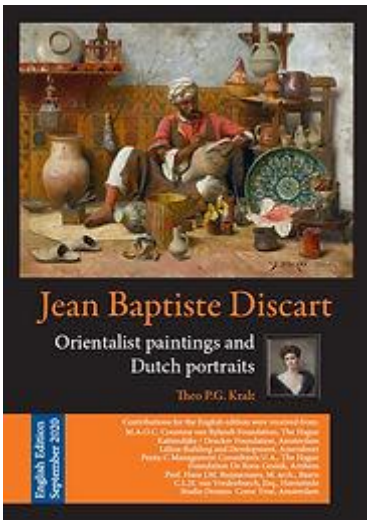
Naast een uitstekende schilder was Discart bij uitstek ook een netwerker die zijn relaties over zeer lange perioden wist te onderhouden en te behouden. Uiteindelijk zou Discart portretten vervaardigden van de families Baud, Brantsen, Groeninx van Zoelen, Van Hardenbroek, Huyssen van Kattendijke, Van Limburg Stirum, Van Lynden, de Marchant et d'Ansembourg, Van Pallandt van Neerijnen, Pauw van Wieldrecht, Ruyssenaars en Van Tuyll van Serooskerken van Vleuten. Van de geportretteerden zijn korte biografieën in het boek opgenomen alsmede afbeeldingen door andere kunstenaar indien mogelijk.

Meer informatie over dit boek kan je vinden op de website van de auteur. RTV Utrecht besteedde tijdens de uitzending van 3 januari 2021 aandacht aan het verschijnen van het boek. Er verscheen ook een artikel over Discart in de PrincEzine van oktober 2020.

[bron: uitgeverij en website van de auteur]

Nog meer van dezelfde auteur (klik op het beeld om uit te zoomen)

© 2026 Prince-Academie, een initiatief van de OvdP

OvdP, een Vlaams-Nederlands genootschap,

waar taal, cultuur en vriendschap samenkomen.

Orde van den Prince
Gounodstraat 2a / bus 31
B-2018 Antwerpen
T: +32 (0)3 257 05 55
E-mail: info@ovdp.net
Privacybeleid